

POZNAŃSKA FUNDACJA

BIBLIOTEK NAUKOWYCH[®]

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

Cezary Mazurek, Jan Andrzej Nikisch

PIONIER 2003

Poznań 9-11 kwietnia 2003.

W I E L K O P O L S K A

B I B L I O T E K A C Y F R O W A

Geneza WBC1

Celem strategicznym PFBN realizowanym od lat jest rozbudowa i modernizacja platformy technologiczno-organizacyjnej do obsługi informacyjnej poznańskiego środowiska akademickiego.

Platforma wykorzystywana jest obecnie przez 8 bibliotek akademickich (8 bibliotek głównych + ok. 40 bibliotek zakładowych), Bibliotekę Raczyńskich, Bibliotekę PTPN oraz biblioteki instytutów PAN. Biblioteki te obsługują obecnie ok. 90 tys. czytelników, do ich dyspozycji oddając m.in. bazy danych zawierające ok. 620 tys. opisów bibliograficznych i dostęp do ok.10.000 (tylko w ramach projektu eifl) tytułów czasopism w postaci elektronicznej.

Geneza WBC 2

Przyjęto następującą strategię rozwoju wspomnianej platformy:

- a) uzyskać pełną dostępność poprzez Internet do metadanych dotyczące źródeł informacji przechowywanych w poznańskich bibliotekach
- b) zapewnić dostęp do istotnej dla nauki części światowego zasobu czasopism w postaci elektronicznej nie podnosząc kosztów zakupu i utrzymania
- c) umożliwić dostęp poprzez Internet do podręczników, zbiorów o wartości regionalnej i ogólnokulturowej w postaci cyfrowej
- d) stopniowo integrować wszystkie elementy platformy uzyskując dzięki temu podniesienie jakości usług i obniżenie kosztów jej eksploatacji

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

- Powstanie WBC ma na celu ułatwienie dostępu do publikacji naukowych, wydawnictw służących edukacji, źródeł do badań, oraz pośrednio tzw. digitalizacji ochronnej.
- Projekt został przyjęty w kwietniu 2001 roku przez Kolegium Rektorów miasta Poznania.
- Przez bibliotekę cyfrową rozumiemy tu zasoby informacji, środowisko sprzętowo programowe oraz ogół działań organizacyjnych, badawczych i szkoleniowych pozwalających udostępniać źródła informacji w postaci cyfrowej.
- W realizacji przedsięwzięcia biorą udział Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe, poznańskie biblioteki i wydawnictwa.
- Pracami nad projektem kieruje Poznańska Fundacja Bibliotek naukowych, nad zawartością WBC czuwa Rada Programowa oraz Rada Naukowa WBC.

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

- W fazie wstępnej zostały sprecyzowane cele WBC, założenia w zakresie technologii, organizacji oraz wynikające z nich zadania szczegółowe i harmonogram prac.
- System oparty jest o oprogramowanie dLibra stworzone w PCSS i rozwijane aktualnie we współpracy z PFBN.
- Wersja pilotażowa WBC jest posadowiona na serwerach PCSS (baza danych) i PFBN (system). Docelowo WBC wymagać będzie znacznie silniejszych serwerów i pojemniejszych dysków. `

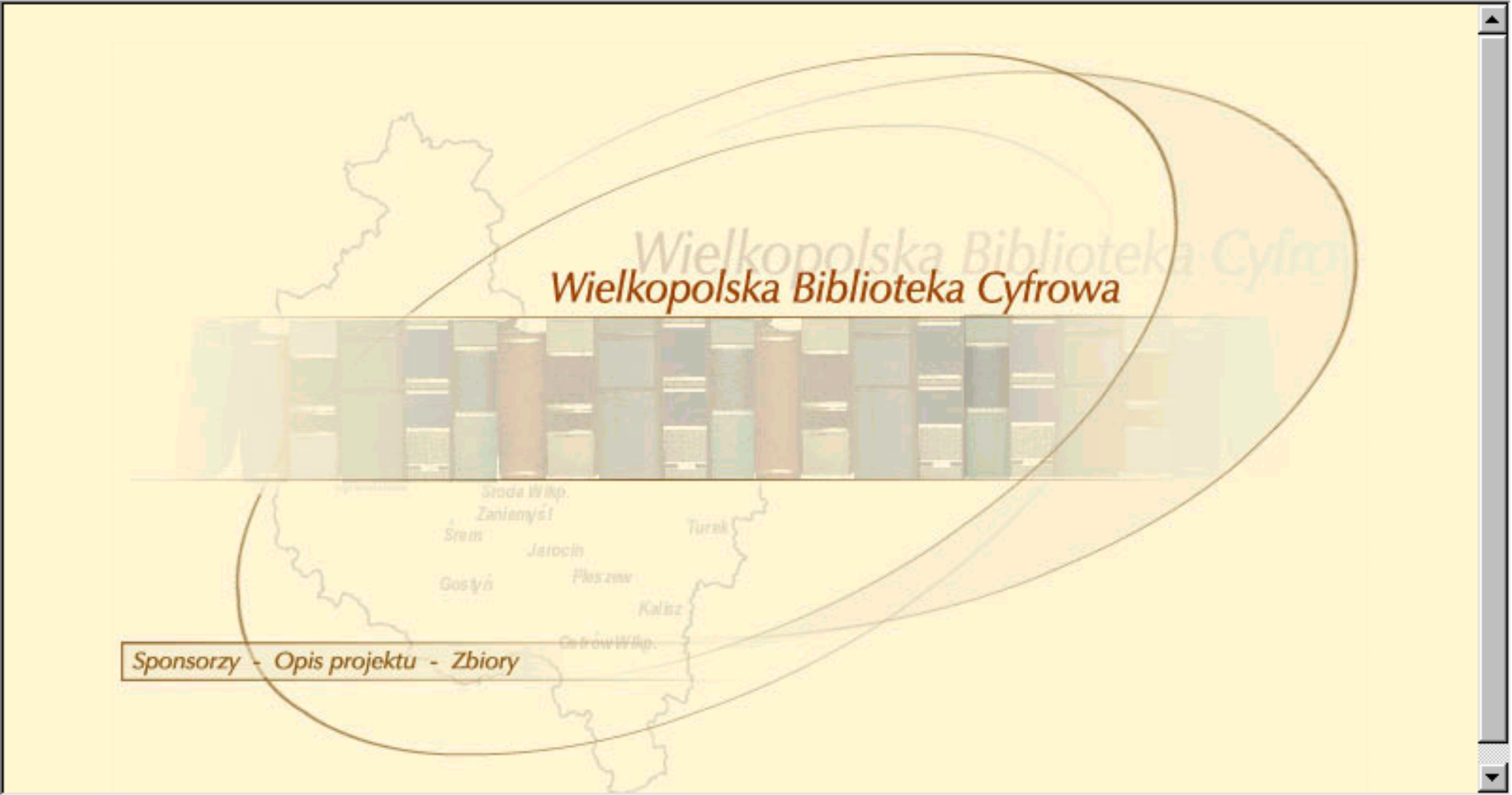
Plik Edycja Widok Ulubione Narzędzia Pomoc

Wstecz Dalej Zatrzymaj Odśwież Start Wyszukaj Ulubione Multimedia Historia

Adres <http://www.wbc.poznan.pl:8080/index.html> Przejdź

Łącza [Customize Links](#) [Free HotMail](#) [Internet Start](#) [Microsoft](#) [Najlepsze w sieci Web](#) [przewodnik Channel Guide](#)

Google Search Web Search Site Page Info Up Highlight

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa składa się z:

Biblioteki dydaktycznej - przeznaczonej głównie dla studentów i uczniów (obejmującej w I etapie ok. 2 tys. skryptów i podręczników)

Biblioteki regionalistów - obejmującej piśmiennictwo związane z Poznaniem i Wielkopolską (w I etapie ok. 6 tys. jednostek)

Biblioteki dziedzictwa kulturowego - zawierającej najcenniejsze zabytki piśmiennictwa polskiego przechowywane w poznańskich bibliotekach (w I etapie ok. 10 tys. dzieł typu starodruki, rękopisy, listy, mapy, dzieła ikonograficzne itp.)

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

HOME

ZBIORY

KORZYSTANIE z WBC

ZBIORY

- Materiały dydaktyczne
- Materiały regionalne
- Dziedzictwo kulturowe

Instrukcja wyszukiwania

Aby przeszukać wybraną kolekcję należy najechać kursorem na jej nagłówek i kliknąć.

Szukając w obrębie jednej kolekcji możemy stosować kilka kryteriów wyszukiwania równocześnie (np. autor, tytuł, słowo kluczowe). Kryteria wyszukiwania są dostosowane do właściwości danej kolekcji.

Jeśli zamierzamy przeszukiwać kilka kolekcji równocześnie musimy je zaznaczyć, a następnie kliknąć przycisk SZUKAJ.

Szukając w obrębie kilku kolekcji równocześnie możemy zastosować tylko jedno uniwersalne kryterium wyszukiwania (zostaną uwzględnione wszystkie kryteria wyszukiwania uwzględnione we wszystkich kolekcjach)

Wyszukiwanie uniwersalne

Szukaj

z **wszystkimi** słowamiz **wyrażeniem**z **którymkolwiek** ze słów

bez słów

Podaj liczbę trafień 10 trafień

Szukaj

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

HOME

ZBIORY

KORZYSTANIE z WBC

[powrót do wyszukiwania ogólnego](#)

Materiały dydaktyczne

Wyszukiwanie w Materiały dydaktyczne

Autor

AND

Tytuł

AND

Słowa kluczowe

- Autor
- Tytuł
- Słowa kluczowe

- Język
- Abstrakt
- Wydawca
- Współtwórca
- Data
- Typ
- Format
- Status prawny

Opis

[powrót do wyszukiwania ogólnego](#)

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

[HOME](#)[ZBIORY](#)[KORZYSTANIE z WBC](#)[powrót do wyszukiwania ogólnego](#)

Dziedzictwo kulturowe

Wyszukiwanie w Dziedzictwo kulturowe

Autor

AND

Tytuł

AND

Drukarz

Drukarz

Współtwórca

Data

Miejsce

Język

Słowa kluczowe

Typ

Komentarz

Format

Właściciel oryginału

Status prawny

Opis

[powrót do wyszukiwania ogólnego](#)

Wystawy[Wystawa XX w.](#)[Wystawa XIX w.](#)**Kolekcje**[Dokumenty życia](#)[Dokumenty technicznego](#)[Dokumenty kulturowe](#)[Materiały dydaktyczne](#)

Materiały dydaktyczne

Wyszukiwanie w treści

[szukaj w katalogu](#) | [pomoc](#)

Znajdź dokumenty:

z podaną frazą: ze wszystkimi podanymi słowami: z którymkolwiek z podanych słów: **nie zawierające** podanych słów:

liczba rezultatów na stronie:

10 ▼

Szukaj

[powrót do wyszukiwania ogólnego](#)

Lista wyszukanych publikacji

1. Agnieszka Mania - Prywatność w internecie

1999r. - Praca dyplomowa magisterska napisana pod kierunkiem dra inż. Tomasz Bilskiego w Katedrze Automatyki Informatyki i Robotyki Politechniki Poznańskiej

2. Materiały dydaktyczne online w bibliotece cyfrowej Poznania

Materiały konferencyjne - 2002 r.

3. Opis bibliograficzny dokumentów w formacie MARC 21 w systemie HORIZON. Część 2 Wydawnictwo ciągłe

4. Nowe rozwiązania w zarządzaniu biblioteką naukową w kontekście informacji elektronicznej

Artukuł dla EBIBu

5. Biblioteka cyfrowa w środowisku akademickim

Praca dyplomowa magisterska napisana pod kierunkiem dr inż. Jana Andrzeja Nikischa w Instytucie Informatyki Politechniki Poznańskiej - 2002 r.

6. Technologiczne aspekty dostępu do informacji w środowisku elektronicznym

Praca dyplomowa magisterska napisana pod kierunkiem dr inż. Jana Andrzeja Nikischa w Instytucie Informatyki Politechniki Poznańskiej

7. Pieniądz elektroniczny

Praca dyplomowa magisterska napisana pod kierunkiem prof. Janusza Stokłosa na Wydziale Neofilologii UAM

8. Ekologiczne aspekty stosowania silników spalinowych (8859-2)

Skrypt przeznaczony dla studentów IV i V roku kierunków: Mechanika i Transport - 1994 r.

9. Zarządzanie przez jakość w bibliotece akademickiej

EBIB: Materiały konferencyjne, nr 1

10. Ekonomiczne aspekty stosowania silników spalinowych (UTF-8)

Skrypt przeznaczony dla studentów IV i V roku kierunków: Mechanika i Transport - 1994 r.

Wystawy

[Wystawa XX w.](#)
[Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia](#)
[Dokumenty społecznego](#)
[Dziedzictwo kulturowe](#)
[Materiały dydaktyczne](#)

Materiały dydaktyczne

Wyniki wyszukiwania (dokumenty 1-10 z 2743)

[pomoc](#)

Kryterium wyszukiwania: **biblioteka cyfrowa**

1. Materiały dydaktyczne online w bibliotece cyfrowej Poznania - Halina Ganińska
Materiały konferencyjne - 2002 r. - **publikacja zabezpieczona**
2. Biblioteka cyfrowa w środowisku akademickim.
Materiały konferencyjne - 2002 r.

[Treść](#) | [Opis bibliograficzny](#)
[Treść](#) | [Opis bibliograficzny](#)

<< [Poprzednie](#) [1](#) [2](#) [3](#) **4** [5](#) [6](#) [7](#) [Następne](#) >>

Wystawy

[Wystawa XX w.](#)[Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia
intelektualnego](#)[Dziedzictwo kulturowe](#)[Materiały dydaktyczne](#)[Back](#) [Forward](#) [Reload](#)

Halina Ganińska
Biblioteka Główna Politechniki Poznańskiej

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE ONLINE W BIBLIOTECE CYFROWEJ POZNANIA[Koncepcja środowiskowej biblioteki cyfrowej Poznania](#)[Zbiory, uczestnicy, dLibra](#)[Trudne początki idei materiałów dydaktycznych online](#)[Digitalizacja materiałów dydaktycznych z zasobów bibliotek](#)[Podręcznik do nauk technicznych jako obiekt cyfrowy](#)[Metadane](#)[Obiekt cyfrowy: organizacja obiektu i zarządzanie dostępem](#)[Przechowywanie i przeszukiwanie](#)[Dydaktyczna biblioteka cyfrowa a zdalne nauczanie](#)[Literatura](#)

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

[HOME](#)[ZBIORY](#)[KORZYSTANIE z WBC](#)

Niestety nie masz uprawnień do żadanego zasobu. Aby je uzyskać musisz zalogować się jako inny użytkownik.

Użytkownik

Hasło

[LOGIN](#)

Wystawy

- Wystawa XX w.
Wystawa XIX w.

Kolekcje

- Wspomnienia z życia społecznego
Dziedzictwo kulturowe
Materiały dydaktyczne

Dziedzictwo kulturowe

Wyszukiwanie w katalogu

szukaj w treści | pomoc

Wprowadź kryteria aby rozpocząć wyszukiwanie.

Autor [input] Przejrzyj

AND

Tytuł Biblia Przejrzyj

AND

Autor [input] Przejrzyj

- Autor
Tytuł
Drukarz
Współtwórca
Data
Miejsce
Język
Słowa kluczowe
Typ
Komentarz
Format

Resetuj kryteria

liczb 10

Szukaj

Wystawy

- [Wystawa XX w.](#)
- [Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

- [Dokumenty życia społecznego](#)
- [Dziedzictwo kulturowe](#)
- [Materiały dydaktyczne](#)

Dziedzictwo kulturowe

Wyniki wyszukiwania

[pomoc](#)

Kryterium wyszukiwania: **Biblia**

1. Biblia
Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa z grec. na polski język ... przełożony ...

[Treść](#) | [Opis bibliograficzny](#)

Wystawy

[Wystawa XX w.](#)
[Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia
intelektualnego](#)
[Dziedzictwo kulturowe](#)
[Materiały dydaktyczne](#)

[strona poprzednia](#)

[Spis treści](#)
strona nr: 2

[strona następną](#)

Wystawy

[Wystawa XX w.](#)
[Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia
świątecznego](#)
[Dziedzictwo kulturowe](#)
[Materiały dydaktyczne](#)

[strona poprzednia](#)

[Spis treści](#)
strona nr: 2

[strona następną](#)

Wystawy

[Wystawa XX w.](#)[Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia
intelektualnego](#)[Dziedzictwo kulturowe](#)[Materiały dydaktyczne](#)

Dziedzictwo kulturowe

Wyszukiwanie w katalogu

[szukaj w treści](#) | [pomoc](#)

Wprowadź kryteria aby rozpocząć wyszukiwanie.

Autor [Przejrzyj](#)

AND

Tytuł [Przejrzyj](#)

AND

Właściciel oryginału [Przejrzyj](#)[Dodaj kryterium](#) [Resetuj kryteria](#)liczba rezultatów na stronie: [Szukaj](#)

Wystawy

- [Wystawa XX w.](#)
- [Wystawa XIX w.](#)

Kolekcje

- [Dokumenty życia społecznego](#)
- [Dziedzictwo kulturowe](#)
- [Materiały dydaktyczne](#)

Dziedzictwo kulturowe

Wyniki wyszukiwania (dokumenty 1-6 z 2743)

[pomoc](#)

Kryterium wyszukiwania: **biblioteka raczyńskich**

1. Koledzy i koleżanki!
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny
2. Do katolickiego ludu polskiego i jego przyjaciół!
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny
3. Bacność Polacy katolicy
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny
4. Odezwa do wszystkich mieszkańców Poznania w sprawie wyborów do Rady Miejskiej
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny
5. Wystawa krajobrazu polskiego na międzynarodowej wystawie komunikacji i turystyki. Poznań 1930.
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny
6. Katolicy w wyborach do rady miejskiej
Ulotka wyborcza	Treść Opis bibliograficzny

<< [Poprzednie](#) [1](#) [2](#) [3](#) **4** [5](#) [6](#) [7](#) [Następne](#) >>

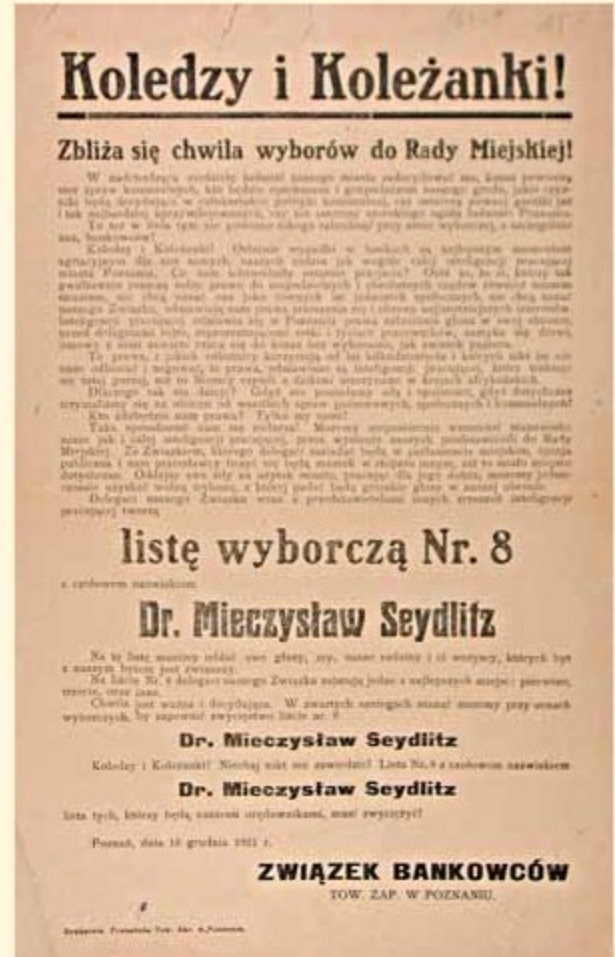
Szukaj

Wystawy

[Ludność XX w.](#)
[Ludność XIX w.](#)

Kolekcje

[Dokumenty życia społecznego](#)
[Dziedzictwo kulturowe](#)
[Materiały dydaktyczne](#)

Koledzy i koleżanki!
Ulotka wyborcza
1921

Regionalne Biblioteki Cyfrowe?

- Tak, ponieważ można zmniejszyć koszty bezpośrednie
 - Koszt zakupu (opracowania) systemu biblioteki cyfrowej
 - Koszt zakupu sprzętu do digitalizacji (koordynacja)
 - Koszt zakupu sprzętu do przetwarzania i opracowania
 - Koszt eksploatacji i obsługi systemu
- Tak, ponieważ można zmniejszyć koszty pośrednie poprzez:
 - Koordynację digitalizacji (wybór źródeł, kolejności)
 - Odciążenie bibliotek od udostępniania zdigitalizowanych zasobów
 - Zlecenie części procesu digitalizacji na zewnątrz bibliotek

Regionalne Biblioteki Cyfrowe?

Zasób cyfrowy, tak jak zasób drukowany, można podzielić na:

- zasób kanoniczny, mający znaczenie ogólnokulturowe
- zasoby dydaktyczne
- zasoby regionalne.
- zasoby o znaczeniu specjalistycznym,

Regionalne Biblioteki Cyfrowe

- **zasób regionalny** (piśmiennictwo i źródła informacji związane z określonym regionem) wymaga opracowania, które są w stanie zapewnić tylko specjaliści z bibliotek regionalnych. Zasób ten wykazuje tendencje do stałego, acz umiarkowanego wzrostu. Centralizacja jego gromadzenia i opracowywania nie ma sensu właśnie ze względu na konieczność zatrudniania personelu o odpowiednich kwalifikacjach

Regionalne Biblioteki Cyfrowe

- **zasób dydaktyczny** charakteryzuje bardzo wysoka zmienność co pociąga za sobą wiele prac redakcyjnych, które muszą być wykonywane lokalnie
- Duża liczba szkół wyższych i równocześnie brak jednolitych programów nauczania
- Materiały dydaktyczne powstają lokalnie
- Centralizacja gromadzenia i opracowywania materiałów dydaktycznych spowoduje dodanie jednego poziomu organizacyjnego, a w efekcie znaczne wydłużenie czasu ich przygotowywania, kłopoty w kontaktach z autorami materiałów, mniejszą elastyczność jeśli idzie o aktualizację materiałów itp.

Regionalne Biblioteki Cyfrowe

- **zbiory unikalne**, znajdujące się wyłącznie w jednej bibliotece. Ze względów bezpieczeństwa powinny być digitalizowane na miejscu. Ze względów własnościowych zdigitalizowany zbiór powinien pozostać pod opieką biblioteki która posiada oryginał. W przeciwnym wypadku biblioteki nie będą widziały interesu w przekazywaniu tych zbiorów bibliotece cyfrowej
- **zasób specjalistyczny** wymaga wysokiej fachowości jeśli idzie o dobór i opracowanie. Jest zwykle zasobem dynamicznym. Wymaga ciągłej aktualizacji. Rozwiązanie zakładające istnienie biblioteki centralnej jest w istocie próbą tworzenia od nowa całej grupy bibliotek dziedzinowych, które przecież od dawna funkcjonują

Regionalne Biblioteki Cyfrowe

- **zasób ogólnokulturowy** ma charakter zasobu stałego jeśli idzie o zawartość. Gromadzenie jest zbiorem działań jednorazowych. Zmiany mogą wiązać się jedynie z koniecznością uwzględnienia postępu techniki w zakresie digitalizowania, przechowywania i udostępniania informacji. Zasób tego rodzaju powinien być przygotowywany i udostępniany w sposób scentralizowany.

Ponadto biblioteka centralna powinna udostępniać:

- Kanon literatury pięknej - zarówno krajowy jak i światowy.
- Podstawowe źródła o charakterze słownikowym i encyklopedycznym.
- Dzieła filmowe, teatralne i muzyczne należące do kanonu narodowego i światowego.

Biblioteki regionalne a PBI – kohabitacja?

- Tak, ale ... potrzebne są pieniądze
- Tak, należy powołać ogólnopolski program, który w oparciu o największe ośrodki, poprzez system grantów sfinansowałby wdrożenie regionalnych bibliotek cyfrowych, stanowiących docelowo spójną (choć rozproszoną) krajową bibliotekę cyfrową, ściśle współpracującą z biblioteką centralną (PBI).
- Biblioteki lub konsorcja które podjęłyby się współpracy w ramach takiego projektu w pierwszym rzędzie powinny:
 - Uzgodnić jednolite formaty źródeł i metadanych
 - Uzgodnić standardy oraz reguły udostępniania i wymiany plików
 - Utworzyć megakonsorcjum (konsorcjum konsorcjów) w celu koordynacji prac na szczeblu krajowym.

Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa

Sponsorzy

Stworzenie zespołów zajmujących się digitalizacją wydawnictw, zakup sprzętu specjalistycznego i wykupienie licencji lub praw autorskich do publikowanych w ramach projektu Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej wydawnictw wymaga środków, którymi Fundacja, jako instytucja niekomercyjna, nie prowadząca działalności gospodarczej i utrzymująca się ze środków własnych i darowizn, dysponuje w ograniczonym zakresie. Bez udziału sponsorów, znanych i szanowanych przedsiębiorstw projekt ten będzie silnie rzeczy realizowany dużo wolniej i w ograniczonym zakresie.